

רגישות פלפל אדום לחקיפת זבוב הפירות הים תיכוני בתנאים מאולצים

ובתנאים טבעיים 1988/89

יורם רסלר - הדריס שרותים אגרוטכניים בע"מ, המכון להדברה ביולוגית
ע"ש ישראל כהן, רחובות.

חקציר

ייצוא פלפל אדום לארה"ב מישראל נאסר בגלל ההסגר על זבוב הפירות הים תיכוני בארץ זו. הפלפל מצוי ברשימת פונדקאי הזבוב שבידי שלטונות הגנת הצומח בארה"ב. בישראל לא ידוע על אף מקרה בו תקף זבוב הפירות הים תיכוני פלפל אדום בשדה או לאחר קטיף.

בעונת 1987/1988 בוצע סקר בערבה במימון מו"פ ערבה ובשיתוף עם מדריכי הגנת הצומח באזור, אורנה אוקו ואברהם קחוון. בסקר זה נמצאו אוכלוסיות של זבוב הפירות הים תיכוני בחצרות המושבים באזור. אוכלוסיות אלה כמעט ולא "גלשו" אל שדות הפלפל הסמוכים לישובים. כמו כן נבדקו כ- 1,100 פירות פלפל במרוצת העונה ולא נמצאה כל נגיעות בזבוב בפירות אלה.

במרוצת הסקר נבחנה גם היכולת להדביר את המזיק באורח מאורגן בחצרות הישובים. הבחינה נערכה במושב עין יהב ונמצא שאכן פעולת הדברה מאורגנת בריסוסי קרקע של פתיון מורעל במלתיון, הקטינה ביותר את אוכלוסיות המזיק בחצרות הישוב. זאת בפעילות בעלת מימדים קטנים ולא סדירים. יהיה זה סביר להניח שבפעולה מאורגנת היטב, ניתן היה להגיע

באזור לדרגת נגיעות נמוכה עד לכדי האפשרות להכריז על האזור כ- FLY FREE בהתאם לדרישות שלטונות הקרנטינה של ארה"ב.

אולם באם לא ניתן לבצע הדברה מאורגנת מעין זו, ניתן עדיין לאפשר ייצור הפלפל מאזור "נגוע" וזאת באם יוכח שהפלפל אינו משמש פונדקאי לזבוב בתנאים חקלאיים רגילים.

מטרת הניסוי היתה לברר האם קיימת רגישות של פירות הפלפל האדום לתקיפה ע"י זבוב הפירות הים תיכוני והאם המזיק מסוגל להתפתח בפרי. זאת בידיעה שבתנאי גידול רגילים לא נצפתה עד היום כל נגיעות של הגידול במזיק זה. אולם על מנת לאפשר ייצוא של פלפל אדום לארה"ב נדרשת תכנית בדיקה כפי שבוצעה וכפי שמתוארת בניסויים אלה. מערכת בדיקה זהה בוצעה בעבר עבור עגבניות.

מערכת הבדיקה מורכבת מארבעה ניסויים נפרדים :

1. חשיפת פירות פלפל לפני קטיף (על שיח) לאוכלוסית זבוב באורח מאולץ.
 2. חשיפת פירות פלפל מיד לאחר הקטיף לאוכלוסיה טבעית של זבוב בשדה.
 3. חשיפת פירות פלפל לאחר קטיף (1,2,3,5 ימים) לאוכלוסית זבוב באורח מאולץ במעבדה.
 4. בדיקה של כ-3,000 פירות פלפל "בררה" לגילוי נגיעות טבעית. הניסויים כולם בוצעו בשדות הפלפל בערבה (פארן ועין יהב) בינואר 1989. זן הפלפל בניסויים היה "מאור".
- בכל הבדיקות נמצא שפרי הפלפל, המופיע ברשימת ה-USDA כפונדקאי אפשרי לזבוב הפירות הים-תיכוני אכן נתקף ע"י המזיק בחשיפה מאולצת, הן על גבי השיח והן במעבדה לאחר קטיף.
- בדיקת 3,000 פירות בררה, לבירור הסיכון לאילות טבעי, בוצעה ולא נמצאה כל נגיעות טבעית בפירות הפלפל שנבדקו.

תודתנו נתונה לאורנה אוקו, אברהם קחוון, דרור שחר וישראל זר על עזרתם הרבה בביצוע הניסויים.